

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 5. januar 2022 blev i sag nr. 96850:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

HDI
Indiakaj 6, 1. sal
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har retshjælpsforsikring. I klageskema af 12/5 2021 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

HDI meddelte i 2018 retshjælp til ejerforeningen til 2 sager.

Begge med angivelse af et dækningsmaksimum på 325.000 kr. og en selvrisiko på 15.000 kr.

Begge tvister af privatretlig karakter. Ankenævnet har bekræftet, jf. vedlagte, at man umiddelbart mener sig kompetent i sagen.

Den ene sag (sagen om udeareal) blev forliget, mens anden (sagen om mangler) i hovedsagen blev vundet og siden anket af modparten.

HDI godkendte honorarindstillingerne for begge sager og meddelte retshjælp til ankesagen for 325.000 kr.

Efter gennem flere måneder at have rykket for udbetaling af det godkendte honorar, meddelte HDI, at man med tilbagevirkende kraft nedsatte/tilbagekaldte det/de tidligere meddelte tilsagn om retshjælp, samt at der ikke var retshjælpsdækning til landsretssagen.

Det gøres gældende, at HDI er uberettiget til med tilbagevirkende kraft at tilbagekalde eller nedsætte retshjælpsdækningen for den afsluttede arealsag. Der er ikke i sin tid meddelt forkerte oplysninger til forsikringsselskabet, som uden forbehold har meddelt retshjælp til sagen for 325.000 kr.

HDI er derfor forpligtet til at betale det honorar, deres eget advokatfirma siden selv har fastsat og bekræftet ville blive udbetalt.

Ankenævnet for Forsikring

2.

96850

Det gøres videre gældende, at HDI er bundet af deres tilsagn om isoleret retshjælp til ankesagen for 325.000 kr.

Jeg er opmærksom på, at en retshjælpspolices maksimumdækning normalt gælder samlet for begge instanser, jf. standardvilkårenes punkt 8.3 og 8.5.

Men et sådant vilkår er ikke anført i HDI's police. Der er i stedet tale om en gruppeforsikring med en maksimal dækning opgjort pr. forsikringsår.

Da HDI herefter, på et tidspunkt, hvor man er opmærksom på, at der er anvendt 237.860 kr. i retshjælp, uden forbehold eller begrænsninger i øvrigt, meddeler ejerforeningen retshjælp til ankesagen for 325.000 kr., har foreningen haft en berettiget forventning om, at dette retshjælpstilsagn var gældende.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

HDI skal ad arealsagen (...) efterbetale de manglende 35.016,88 kr.

HDI skal anerkende, at Ejerforeningen har retshjælpsdækning til behandlingen af ankesagen i landsretten for et selvstændigt beløb på 325.000 kr."

Selskabets advokat har i brev af 7/7 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Som advokat for HDI Danmark (herefter selskabet) skal jeg herved besvare klagen indgivet af advokat ... på vegne [ejerforeningen] (herefter ejerforeningen) over selskabets afslag på udbetaling af yderligere omkostninger i en retshjælpssag og afvisning af, at der skulle gælde en yderligere (separat) dækningssum for en ankesag i en anden retshjælpssag.

...

Sagsfremstilling

Som det er angivet i klagen, har ejerforeningen fra 2016 og frem været omfattet af en retshjælpsdækning i henhold til en kombineret forsikring for andels- og ejerforeninger. Forsikringsbetingelserne (gældende fra 1. januar 2017) er fremlagt af klager, og af betingelsernes pkt. 2.4.1 fremgår forsikringens dækningsomfang, herunder at omkostninger til salær til egen advokat er maksimalt til kr. 1.600 pr. time.

Forsikringen blev første gang etableret i 2016, hvor dækningssummen for retshjælpsforsikringen udgjorde kr. 275.000 mens salæret efter de dagældende betingelser udgjorde kr. 1.450 pr. time, jf. betingelsernes pkt. 2.4.1. Police og uddrag af betingelserne for 2016 vedlægges som **bilag A**.

Som det tillige fremgår af klagen, så indgav ejerforeningens advokat ved e-mails af 4. januar 2018 ansøgning om retshjælpsdækning til to forskellige tvister. Begge ansøgninger blev indgivet via ejerforeningens forsikringsmægler, der herefter fremsendte ansøgningerne til selskabet.

Den ene tvist vedrørte spørgsmålet om en mangelsag mod den entreprenør, der i 2007 til 2008 stod for at indrette ejendommen. Sagen baserede sig på et krav vedrørende ulovlige afløbsinstallationer.

Den anden sag vedrørte spørgsmålet om (påstået ulovlig) anvendelse af ejerforeningens fællesarealer.

Ankenævnet for Forsikring

3.

96850

Ved e-mail af 17. januar 2018 bekræftede selskabets medarbejder retshjælpsdækning til areal-sagen/leje-sagen overfor ejerforeningens forsikringsmægler med bl.a. følgende ordlyd:

'For en god ordens skyld gør jeg opmærksom på vores forsikringstagers selvrisiko kr. 15.000 samt maxdækningen på kr. 325.000'.

Retshjælpstilsagnet blev bekræftet overfor ejerforeningens advokat ved mail af 6. februar 2018, jf. tillige mailkorrespondancen fremlagt af advokaten.

For så vidt angår mangelsagen fremgår det, at ansøgningen om retshjælp tillige var fremsendt via ejerforeningens forsikringsmægler. Ejerforeningens advokat rykkede for svar den 9. februar 2018, hvorefter selskabet bekræftede retshjælp til sagen ved mail af 23. februar 2018 bl.a. med følgende sætning:

'For en god ordens skyld gør jeg opmærksom på vores forsikringstagers selvrisiko på kr. 15.000 samt maxdækningen på kr. 325.000'.

Lejesagen blev afsluttet ved et forlig ultimo 2020, hvorefter ejerforeningens advokat opgjorde sit salærforslag og fremsendte dette til selskabets advokat, der ved mail af 2. december 2020 opgjorde sagens samlede omkostninger til ca. kr. 325.000 og efter fradrag af selvrisiko til kr. 310.000, således at der med fradrag af tidligere udbetalte beløb i sagsomkostninger og salær skulle ske yderligere udbetaling af kr. 90.200.

Kort efter opgørelsen af 'lejesagen' i mail af 2. december 2020, blev selskabet imidlertid opmærksom på, at forsikringssummen/dækningsmaksimum for forsikringsåret 2017 (som udgjorde kr. 300.000 per skade og per år) var blevet overskredet, idet mangelsagen mod entreprenøren var blevet afsluttet ved dom af oktober 2020.

Denne mangelsag havde selskabets advokat ved mail af 18. november 2020 opgjort til samlede sagsomkostninger på kr. 252.860 før fradrag i selvrisiko på kr. 15.000 og i alt kr. 164.420 til udbetaling efter fradrag af tidligere udbetalinger. Ejerforeningens advokat vendte tilbage og meddelte at beløbet skulle være kr. 8.060 højere, hvilket blev anerkendt ved mail af 2. december 2020, jf. samlet mailkorrespondance, **bilag B**, og beløbet blev udbetalt og overført til ejerforeningens advokat.

Som det vil fremgå af mailen af 18. november 2020 blev der ved honorarudmålingen i mangelsagen (vores ...) lagt vægt på, at der efter det tidligere oplyste var tale om en dækningssum på kr. 325.000, og der blev samtidigt meddelt retshjælpsdækning til ankesagen, idet entreprenørfirmaet havde anket byrettens dom.

Ved mail af 30. marts 2021 meddelte selskabets advokat, at der efter gennemgang af begge de to sager måtte konstateres, at dækningssummen for forsikringsåret 2017 var på samlet kr. 300.000, og hvis søgsmålsgrunden for begge sager som følge heraf blev fastsat til 2017, som det hidtil var lagt til grund af selskabet, så ville dækningssummen være væsentlig overskredet, idet der for mangelsagen var udbetalt i kr. 245.490.

Fra dette beløb var der dog ikke sket fradrag af de omkostninger, som blev tilkendt ejerforeningen fra entreprenørfirmaet med i alt kr. 165.360 ved byrettens dom. Ved stadfæstelse af byrettens dom ville nettoudgiften for mangelsagen mod entreprenøren for byretten alene udgøre ca. kr. 80.000.

Der blev i mailen af 30. marts 2021 redegjort for, at ved udbetaling af det resterende opgjorte beløb i lejesagen (vores ...) som opgjort i mail af 2. december 2020, ville dækningsmaksimum for 2017 være overskredet med ca. kr. 10.000 alene for denne sag og uden hensyn til mangelsagen, hvor der var udbetalt ca. kr. 245.000

Som der tillige er fremhævet i mailen, var der i alt på de to sager allerede på daværende tidspunkt udbetalt ca. kr. 466.000, hvorfor dækningsmaksimum var langt overskredet allerede forud for selskabets advokats mail af 2. december 2020 vedrørende lejesagen.

Klagers advokat svarede ved mail af 31. marts 2021 og fastholdt kravet på forsikringsdækning, hvorefter advokaten ved mail af 3. april 2021 meddelte, at søgsmålsgrunden for så vidt angår lejesagen rettelig var 2016, hvor ejerforeningens bestyrelse første gang blev gjort bekendt med, at det var ejerforeningen som rettelig ejede udeserveringsarealet, som lejer (påstået) uberettiget benyttede.

På grundlag af denne oplysning meddelte selskabet ved mail af 8. april 2021, at tilsagnet om retshjælp i lejesagen var givet på den tegnede forsikrings almindelige vilkår, og det vil tillige sige en begrænsning i den samlede dækningssum pr. år pr. skade på kr. 300.000 for så vidt angår forsikringsåret 2017. Herefter blev der i mailen angivet følgende:

'Dette forventes såvel forsikringstager som forsikringstagers advokat at være fuldt ud bekendt med og at respektere. Når flere sager således placeres (har søgsmålsgrund i) samme forsikringsår, så vil der være en risiko for, at summen for det pågældende forsikringsår overskrides. I så fald må sagsomkostninger og salær udover dækningssummen i givet fald bæres af forsikringstager (i dette tilfælde ejerforeningen) selv.'

Der blev herefter nærmere redegjort for overskridelsen af dækningssummen for forsikringsåret 2017 og herunder, at det i ejerforeningens stævning i lejesagen var angivet, at korrespondancen med lejerne var startet op i 2017. Det kunne endvidere konstateres, at der i stævningen blev angivet, at den påståede ulovlige aftale om benyttelse af arealerne var indgået allerede i 2011, og at der i stævningen var krævet efterreguleret markedsleje tilbage til 2015. Det blev i stævningen desuden angivet, at perioden for efterreguleret markedsleje alene var begrænset som følge af at kravet længere tilbage ville være forældet.

Selskabet redegjorde herefter for, at søgsmålsgrunden efter retshjælpsforsikringen lige såvel kunne være placeret i 2011 eller 2015, og at der ikke tidligere havde foreligget oplysninger som gav grundlag for at placere søgsmålsgrunden i 2016 som påstået af ejerforeningens advokat.

Selvom de af klagers advokat fremsendte bestyrelsesreferater fra 2016 viste, at bestyrelsen øjensynligt på daværende tidspunkt var blevet bekendt med muligheden for råderet over arealerne og ville opstarte dialog med lejerne i forbindelse hermed, så angav selskabet, at dette ikke i sig selv i traditionel henseende kunne konstituere en søgsmålsgrund i 2016.

Uanset dette, så ville selskabet efter omstændighederne acceptere, at lejesagen blev placeret i forsikringsåret 2016, hvor ejerforeningens bestyrelsen skulle have 'opdage' forholdene, jf. advokatens mail af 3. april 2021. Sagen ville som følge heraf blive opgjort i overensstemmelse med de for forsikringsåret 2016 gældende betingelser jf. herved bilag A,

Selskabets advokat foretog herefter en rekalkulation, idet det tidligere i mail af 2. december 2020 anerkendte salær på kr. 180.000 blev opretholdt uanset den reducerede timetakst, der fandt anvendelse efter 2016- betingelserne. Der blev heller ikke foretaget fradrag i selvrisiko, og selskabet accepterede, at der blev udbetalt op til den fulde dækningssum for 2016 med kr. 275.000. Efter fradrag af de tidligere udbetalte sagsomkostninger og tidligere udbetalte salær, anerkendtes der et yderligere beløb på kr. 55.183 til udbetaling.

Ejerforeningens advokat meddelte herefter ved mail af 19. april 2021, at dette ikke kunne accepteres, idet advokaten angav, at der var meddelt dækningstilsagn for et beløb på kr. 325.000 (for lejesagen), og at der i øvrigt tillige skulle være givet et dækningstilsagn på kr. 325.000 for så vidt angår anken i mangelsagen.

Der henvises til den af klager fremlagte mailkorrespondance for perioden 2. december 2020 til og med 19. april 2021. Ved mail af 28. april 2021, **bilag C**, svarede selskabets advokat på klagers mail af 26. april 2021, hvor han 'truede' med at tage det påståede restkrav til inkasso.

I mailen 28. april 2021 afviste selskabets advokat, at den oprindelige mail fra selskabet af 17. januar 2018 til ejerforeningens forsikringsmægler skulle være udtryk for et dækningstilsagn om, at den for 2018 gældende forsikringssum (på kr. 325.000) skulle være gældende for sagen, allerede af den årsag, at selskabet på daværende tidspunkt ikke havde sat skadesdatoen for sagen og dermed ikke taget stilling til hvilke år, søgsmålsgrunden/skaden skulle placeres i. Skadedatoen blev efterfølgende placeret til 12. juni 2017.

Det blev endvidere i mailen angivet, at klagers forsikringsmægler naturligvis var fuldt ud bekendt med forsikringssummen for 2017 (på kr. 300.000), og at skaden/søgsmålsgrunden for sagen pr. definition ikke kunne være i 2018, når der var søgt om retshjælp til begge sager/tvister den 4. januar 2018.

Selskabets advokat tilkendegav herefter, at ejerforeningen/ejerforeningens advokat forsøgte at opnå 'det bedste fra to verdener' ved såvel at opnå dækningssummen for 2018 på kr. 325.000 baseret på selskabets oprindelige bekræftelse af, at der var retshjælp til sagerne på basis af ansøgningerne af 4. januar 2018, når såvel ejerforeningens forsikringsmægler (der havde videreformidlet ansøgningerne til selskabet) som ejerforeningens advokat var eller burde være fuldt ud bekendt med dækningssummen i policen for 2017, og at søgsmålsgrunden i overensstemmelse med betingelserne for retshjælpsforsikringen var placeret i 2017.

Dette gjaldt så meget desto mere, når selskabet under korrespondancen med ejerforeningens advokat – i overensstemmelse med advokatens mail af 3. april 2021 – havde accepteret at placere lejesagen i forsikringsåret 2016, selvom de foreliggende oplysninger tydede på, at søgsmålsgrunden måtte anses for at være i 2017 eller i 2015 eller tidligere (hvor der vel at mærke ikke var retshjælpsdækning hos selskabet).

Det blev afslutningsvis bemærket, at selskabet for så vidt angår mangelsagen mod entreprenøren kunne acceptere, at der gjaldt en samlet dækningssum på kr. 325.000, uanset at denne sag var placeret i forsikringsåret 2017, hvorimod selskabet (naturligvis) ikke kunne acceptere, at der skulle gælde en særskilt dækningssum for ankesagen mod entreprenøren på kr. 325.000 i strid med såvel policen som forsikringsbetingelserne.

Efter supplerende 'trussel' om at tage sagen til inkasso har klagers advokat indbragt sagen for ankenævnet.

Selskabets bemærkninger

Selskabet fastholder, at klager ikke har krav på yderligere udbetaling i lejesagen med kr. 35.016,88, ligesom selskabet fastholder, at der ikke er givet et dækningstilsagn om særskilt retshjælpsdækning på kr. 325.000 for så vidt angår anken i mangelsagen.

Som det tillige er anført overfor ejerforeningens advokat i forbindelse med korrespondancen, så er ansøgningerne indgivet den 4. januar 2018 af ejerforeningens forsikringsmægler. Forsikringsmægleren er – som ejerforeningens forsikringsansvarlige repræsentant – fuldt ud bekendt med, at der i forbindelse med ansøgningen om retshjælp skal tages stilling til skadesdatoen (søgsmålsgrunden) ved placering af en skade (retshjælpsansøgning) i et konkret forsikringsår.

Endvidere er forsikringsmægleren være fuldt ud bekendt med, at der gjaldt forskellige forsikringssummer for de forskellige forsikringsår. Dette var eller burde ejerforeningens advokat tillige være fuldt ud bekendt med.

Det forhold, at selskabet for så vidt angår begge skader i januar henholdsvis februar 2018 meddelte, at der for forsikringen gjaldt en forsikringssum på kr. 325.000 og en selvrisiko på kr. 15.000 kan således ikke anses som et bindende dækningstilsagn, som dette hævdes af ejerforeningens advokat, men at derimod en orientering fra selskabet om de på ansøgningstidspunktet gældende forsikringssummer.

Først når det efterfølgende af selskabet er vurderet, hvilket forsikringsår skaden/søgsmålsgrunden skal placeres i, kan der tages endelig stilling til dækningssummens størrelse. Igen et forhold, som ejerforeningens forsikringsmægler og advokat var eller burde være fuldt ud bekendt med.

Det er beklageligt, at selskabet først efter selskabets advokats opgørelse af omkostningerne for lejesagen blev opmærksom på, at mangelsagen må anses for placeret i samme forsikringsår (2017) med deraf følgende væsentlig overskridelse af forsikringssummen på kr. 300.000.

Dette kan imidlertid ikke medføre en bedre ret for ejerforeningen, der – i givet fald – ville opnå en betydelig berigelse ved udbetaling af omkostninger under retshjælpsdækningen, som lå væsentlig over dækningens maksimale forsikringssum for forsikringsåret 2017. Klagers advokat kan allerede af denne årsag – idet klagers advokat ikke er eller burde være i god tro herom – støtte nogen ret på mailen af 2. december 2020 som værende udtryk for et 'tilsagn' om en sådan berigelse.

Som det i øvrigt fremgår, har selskabet accepteret advokatens egen anmodning i e-mail af 3. april 2021 om, at søgsmålsgrunden for så vidt angår lejesagen placeres i forsikringsåret 2016, hvilket

medfører, at der stilles en særskilt forsikringssum til rådighed for denne skade, nemlig forsikringssummen på kr. 275.000 for 2016.

Selskabet har foretaget opgørelse og har udbetalt den fulde forsikringssum for 2016 til ejerforeningens advokat, og allerede af denne årsag kan der ikke gives ejerforeningens advokat medhold i, at selskabet skulle være forpligtet til at foretage yderligere udbetaling på basis af forsikringssummen for 2018 (kr. 325.000).

På tilsvarende vis kan ejerforeningen/ejerforeningens advokat helt åbenlyst ikke støtte ret på selskabets advokats mail af 18. november 2020 for så vidt angår mangelsagen til støtte for, at der skulle være afgivet et selvstændigt dækningstilsagn om en forsikringssum på kr. 325.000 til ankesagen.

Et sådan påstået dækningstilsagn ville være i helt åbenbar strid med policen, hvor der gælder en dækningssum pr. skade pr. år (og ikke pr. retsinstans). Hertil kommer, at sætningen slet ikke indeholder et dækningstilsagn som postuleret af ejerforeningens advokat, jf. følgende formulering i mailen af 18. november 2020:

'For så vidt angår ankesagen skal jeg for god ordens skyld oplyse, at jeg på vegne selskabet kan give tilsagn til denne. I den forbindelse bemærker jeg, at dækningstilsagnet er begrænset til omkostninger, der står i rimeligt forhold til sagens genstand, jf. retshjælpsbetingelsernes pkt. 2.4.1, samt at dækningssummen udgør kr. 325.000.'

Der er med andre ord tale om en almindelig orientering til advokaten om, at den samlede dækningssum udgjorde kr. 325.000. Dette er – som angivet ovenfor – ikke korrekt, da dækningssummen udgjorde kr. 300.000 for forsikringsåret 2017, men selskabet har accepteret, at den samlede dækningssum for forsikringsåret sættes til kr. 325.000.

Sammenfatning

Sammenfattende fastholder selskabet således, at klager ikke har krav på udbetaling af yderligere salær ligesom der ikke er meddelt et selvstændigt dækningstilsagn på kr. 325.000 til førelse af ankesagen."

Klagerens advokat har i brev af 4/8 2021 til nævnet bl.a. anført:

"HDI har udtrykkeligt meddelt retshjælpstilsagn til arealsagen (...), jf. mailkorrespondance af 17. januar 2018. Der er ikke tale om blot en 'orientering fra selskabet om de på ansøgningstidspunktet gældende forsikringssummer', som HDI nu hævder.

De har i forlængelse heraf ved sagens afslutning godkendt/fastsat mit honorar og oplyst, at det var sat til udbetaling.

Der er ingen basis for – mere end 3 år efter meddelelse af retshjælpstilsagnet, efter sagen er afsluttet, og knap 4 måneder efter, man har godkendt/selv fastsat det afsluttende honorar – at tilbagekalde eller reducere retshjælpstilsagnet.

Der kan herom henvises til bl.a. U.2008.1189H og senest FED2021.2.

De begrænsninger i den samlede retshjælpsdækning, HDI's advokat siden har gjort gældende, fremgår ikke direkte af vilkårene i policen og slet ikke af de meddelte retshjælpstilsagn.

Hvis policen skal forstås som anført, kan det ikke klandres hverken forsikringstager eller undertegnede, at man ikke var bekendt med denne forståelse. Det har hverken HDI's sagsbehandler, forsikringsmægleren eller siden HDI's egen advokat ved fastsættelsen af honoraret været opmærksom på. Uagtet sidstnævnte efter eget udsagn er specialist i forsikringsret.

Retshjælpstilsagnet til ankesagen (...) er ligeledes meddelt af HDI. Via deres egen advokat. Med speciale på området. Uden forbehold.

Retshjælpstilsagnet kan, herunder i sammenhæng med det anførte lige oppe over i samme mail, alene forstås således, at der gælder et særskilt maksimum for ankesagen på 325.000 kr.

Der fremgår heller ikke andet af policen.

Havde man anvendt branchens standardvilkår (Forsikring & Pension), ville det udtrykkeligt fremgå af punkt 8.5:

'8.5 Hvis sagen appelleres

Hvis sagen appelleres, gælder ovennævnte dækningssum for den samlede behandling, medmindre andet er anført af selskabet.

Omkostningerne erstattes særskilt for hver instans med fradrag af eventuel selvrisko – herunder minimumselvrisko for hver instans.'

Denne passus har man fundet nødvendig at indføre i standardvilkårene, uagtet der i samme standardvilkårs punkt 8.3 er en overordnet passus svarende HDI's i punkt 3.3, 2. afsnit.

HDI har ikke indført en tilsvarende begrænsende passus. Det må derfor som udgangspunkt lægges til grund, at der for en ankesag gælder et nyt dækningsmaksimum.

Som det også udtrykkeligt bekræftes ved det meddelte retshjælpstilsagn til anken.

Der kan både her og ved fortolkningen ovenfor henvises til aftalelovens § 38b.

Når HDI vælger at lave egne standardvilkår, der afviger fra branchens, har man i særdeleshed risikoen og bevisbyrden for forståelsen af alle vilkår, der er ment at skulle begrænse forsikringstagerens dækning."

Selskabets advokat har i brev af 31/8 2021 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvis bemærkes det, at der ikke er tvist om, at selskabet ved mail af 17. januar 2018 meddelte retshjælpstilsagn til 'arealsagen'.

Som der imidlertid også er redegjort for i selskabets første indlæg til ankenævnet, så har det / burde det have stået klagers forsikringsmægler, der den 4. januar 2018 søgte om retshjælp, og klagers advokat fuldstændig klart, at søgsmålsgrunden for så vidt angår 'arealsagen' per definition ikke kunne være 2018, og at henvisningen til forsikringssummen for 2018 (kr. 325.000) i mailen af

17. januar 2018 derfor ikke var den sum der efter forsikringsbetingelserne var gældende for sagen.

Det fremhæves i den forbindelse igen, at alt andet lige, så må klagers forsikringsmægler og den advokat, der ansøger om dækning under en retshjælpsforsikring, formodes og forventes at være bekendt med såvel policen som forsikringsbetingelserne, og kan ikke påberåbe sig 'god tro' om, at det er den i forsikringspolicen angivne sum på tidspunktet for søgsmålsgrundens opståen, der er gældende for retshjælpsforsikringen.

Den påstået manglende forståelse af policen og forsikringsbetingelserne, som klagers advokat giver udtryk for på side 1, nederst i brev af 4. august 2021, kan således ikke påberåbes som grundlag for, at selskabet skulle være forpligtet ud over den for forsikringen gældende dækningssum. Dette gælder særligt, når klagers advokat ved at påtage sig en sag omfattet af retshjælpsdækning jo netop erklærer sig enig i at påtage sig sagen på de for forsikringen gældende vilkår.

Særligt for så vidt angår det af klager påståede tilsagn om en selvstændig forsikringssum/dækningssum til ankesagen for landsretten i 'mangelsagen', så forekommer det forbløffende, at klagers advokat skulle være af den opfattelse, at der i selskabets mail af 18. november 2020 skulle være indeholdt et selvstændigt dækningstilsagn om, at der skulle gælde en selvstændig forsikringssum på kr. 325.000 for ankesagen (i strid med policen og betingelserne for den retshjælpsforsikring, som klagers advokat har søgt om dækning under).

Aftalelovens § 38b er fuldstændig irrelevant for fortolkningen af policen og bestemmelserne for klager, der er en ejerforening repræsenteret af advokat, idet det igen fremhæves, at der af policen fremgår en dækningssum pr. skade og pr. år.

Allerede af denne årsag, er der (heller ikke efter en sproglig fortolkning af mailen af 18. november 2020 tale om et dækningstilsagn, der af klagers advokat kan påberåbes til støtte for, at der skulle gælde en særskilt sum på kr. 325.000 for ankesagen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af ansøgning om retshjælpsdækning af 4/1 2018 vedrørende arealsagen fremgår bl.a.:

"På vegne af [ejerforeningen] skal jeg hermed søge om retshjælpsdækning til anlæg af en retssag mod [modpart 1] og [modpart 2] med påstand om, at pågældende skal ophøre med at anvende ejerforeningens fællesarealer – og betale for den hidtidige anvendelse.

Sagens baggrund er, at [modpart 1], der ejer af ejerlejlighed ..., har udlejet denne ejerlejlighed til [modpart 2].

[Modpart 1] har i den forbindelse meddelt [modpart 2] eksklusiv råderet over arealet foran lejemålet til servering, uagtet der er tale om ejerforeningens fællesareal.

Som hjemmel herfor har [modpart 1] henvist til, at de gav sig selv tilladelse hertil, dengang de ejede et flertal af ejerlejlighederne og selv udpegede bestyrelsen. Direktør i [modpart 1], ..., var således også formand for foreningen og bestyrelsen.

En sådan eksklusiv råderet over foreningens fællesarealer kræver dog efter såvel vedtægter som ejerlejlighedsloven vedtagelse på en generalforsamling med kvalificeret flertal. Som ikke foreligger. Og kan ifølge udstykningsloven slet ikke meddeles uden tidsbegrænsning.

Det følger videre af foreningsretlige lighedsgrundsætninger, at man slet ikke lovligt kan vedtage en sådan eksklusiv – og vederlagsfri – rådighed til sig selv, Blok side 527.

Det må således stå klart, at foreningen har mulighed for at forbyde brugen, alternativt har krav på betaling af en rimelig grundleje.

Henset til den forløbne tid – hvilket skyldes, at foreningen først for nyligt har opnået flertal uden om [modpart 1] og dermed adgang til foreningens dokumenter, samt at man siden gennem over ½ år har søgt at finde en mindelig løsning – ønskes sagen anlagt som en almindelig civil sag frem for en forbudssag.

Påstanden vil da lyde på, at brugen af udenomsarealet skal ophøre senest 1. juni 2018, subsidiært 4 uger efter endelig dom, og at [modpart 1] og [modpart 2] in solidum skal betale leje med 16.008 kr. pr. måned fra den 1. februar 2015 (3 år forud for sagsanlæg).

Parternes korrespondance samt udkast til grundlejekontrakt med rids over det omstridte areal vedlægges.

Lad mig høre, hvis I behøver yderligere."

Af ansøgning om retshjælpsdækning af 4/1 2018 vedrørende mangelsagen fremgår bl.a.:

"På vegne af [ejerforeningen] skal jeg hermed søge om retshjælpsdækning til anlæg af en retssag mod [modpart] med påstand om betaling af 700.000 kr.

[Modpart] stod i 2007-2008 for som hovedentreprenør at indrette den ejendom, som senere blev overtaget af ejerforeningen. Byggeriet blev afleveret til den daværende bygherre, ..., den 1. april 2008.

Det er nu konstateret, at ejendommens skjulte afløbsinstallationer er udført i strid med alle forskrifter, hvilket er blevet konstateret og afdækket efter en større vandskade, jf. vedlagte rapport af 29/09-2017. Omkostningerne til udbedring skønnes at udgøre ikke under 700.000 kr.

Da der er tale om åbenbart ulovlige og håndværksmæssigt forkerte udførte forhold, der har været skjult frem til der opstod en vandskade, kan forholdet gøres gældende mod den udførende entreprenør helt op til 10 år efter afleveringen, jf. AB92 § 36 stk. 2.

Efter praksis kan kravet gøres gældende af den til enhver tid værende ejer direkte overfor den udførende entreprenør og ved domstolene (ansvar uden for kontrakt/springende regres).

Der er indledningsvis reklameret overfor den oprindelige sælger/bygherre, ..., der har afvist kendskab til- eller ansvar for forholdet.

Ankenævnet for Forsikring

11.

96850

Entreprenørfirmaet [modpart] afviste ligeledes et ansvar og henviste til arkitektfirmaet. Arkitektfirmaet afviste, at de skulle have tegnet ulovlige skjulte afløbsinstallationer eller i øvrigt have haft ansvar for denne udførelse.

Korrespondancen vedlægges.

Det er min vurdering, at vi vanskeligt vil kunne komme igennem med et krav over for [bygherre] eller [arkitektfirma], da det hverken er godtgjort eller sandsynliggjort, at de har initieret eller været bekendt med den ulovlige udførelse. Udførelsen er omvendt oplagt [modparts] ansvar.

Der er fremsendt inkassovarsel til sidstnævnte den 22. november 2017 uden reaktion.

Af hensyn til fristen for sagsanlæg modtager jeg gerne jeres bekræftelse på retshjælpsdækning snarest."

Af bekræftelse på retshjælpsdækning af 17/1 2018 vedrørende arealsagen sendt til ejerforeningens forsikringsmægler fremgår bl.a.:

"Jeg kan bekræfte modtagelse på din retshjælpsanmodning. Sagen har fået skadenummeret ...

For en god ordens skyld gør jeg opmærksom på vores forsikringstagers selvrisko på kr. 15.000 samt maksdækningen på kr. 325.000.

Jeg holdes gerne løbende orienteret i sagen."

Af bekræftelse på retshjælpsdækning af 6/2 2018 vedrørende arealsagen sendt til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"HDI har anerkendt retshjælpsdækning i den pågældende sag, og du bedes holde mig opdateret undervejs i forløbet."

Af bekræftelse på retshjælpsdækning af 23/2 2018 vedrørende mangelsagen sendt til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Der må være sket en fejl, da jeg kan se, at nedenstående sag er røget ind under den anden sag I har kørende vedr. [ejerforeningen] (...).

Jeg har derfor nu oprettet sagen for sig selv, og den har fået skadenr. ... Jeg kan derfor bekræfte modtagelsen af din retshjælpsanmodning og på baggrund af fremsendte materiale godkende anmodningen.

For en god ordens skyld gør jeg opmærksom på vores forsikringstagers selvrisko på kr. 15.000,00 samt maksdækningen på kr. 325.000,00.

Jeg holdes gerne løbende orienteret i sagen."

Ankenævnet for Forsikring

12.

96850

Af mail af 18/11 2020 fra selskabets repræsentant til klagerens advokat vedrørende mangelsagen fremgår bl.a.:

"Tak for din mail af 4. november 2020 med tilhørende timeregnskab.

Efter at have gennemgået sagen har jeg noteret, at din klient fik langt overvejende medhold i byretssagen, og at din klient i den forbindelse fik tilkendt sagsomkostninger på i alt kr. 165.360 svarende til dækning af advokatudgift med kr. 100.000 inkl. moms, udgift til syn og skøn med kr. 47.700 samt rets- og berammelsesafgift med kr. 17.660. Derudover har jeg noteret, at hovedforhandlingen varede 2 dage, og at du måtte forbedrede dig 2 gange, idet hovedforhandlingen blev udsat mellem 1. og 2. dagen som følge af Covid-19. Yderligere har jeg noteret, at der er blevet gennemført et omfangsrigt syn og skøn. Endeligt har jeg noteret, at du anmoder om et salær på kr. 165.000 + moms baseret på landsretspræsidenternes takster.

På vegne af HDI Forsikring kan jeg ikke godkende dit salærforslag på kr. 165.000 + moms. I stedet indstiller vi til et salær på kr. 150.000 + moms.

Således kan sagen opgøres som følger:

Salær	kr.	150.000,00
+ moms	kr.	37.000,00
Rets- og berammelsesafgift	kr.	17.660,00
Skønsmandens honorar	kr.	47.700,00
Sagens samlede omkostninger	kr.	252.860,00
Selvrisko på kr. 15.000	kr.	-15.000,00
Sagens samlede omkostninger fratrasket selvrisko		237.860,00
Tidligere udbetalt	kr.	-73.440,00
Beløb til udbetaling på jeres klientkonto	kr.	164.420,00

Ved salærfastsættelsen er der lagt vægt på, at tidsforbruget for sekretærer og andre administrative medarbejdere er indeholdt i dit honorar. Endeligt er der lagt vægt på sagens art og omfang, herunder sagens samlede sagsgenstand på kr. 1.005.417.

På baggrund af ovenstående har jeg d.d. anmodet selskabet om at overføre kr. 164.420 til din klientkonto med reg. nr. ... og kontonr. ... med reference til dit sagsnr. ...

For så vidt angår ankesagen skal jeg for god ordens skyld oplyse, at jeg på vegne af selskabet kan give tilsagn til denne. I den forbindelse bemærker jeg, at dækningstilsagnet er begrænset til omkostninger, der står i rimeligt forhold til sagens genstand, jf. retshjælpsbetingelsernes pkt. 2.4.1, samt at dækningssummen udgør kr. 325.000.

Afslutningsvis bedes du venligst holde mig orienteret om ankesagens videre forløb samt om processkridt af væsentlig omkostningsmæssig betydning med henvisning til ovenstående j.nr."

Af mail af 2/12 2020 fra selskabets repræsentant til klagerens advokat vedrørende arealsagen fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

13.

96850

"Efter at have modtaget ovennævnte sag fra HDI Forsikring har jeg noteret, at der er indgået en forligsaftale mellem din klient, [ejerforeningen], og modparterne, ... I den forbindelse er det noteret, at det i forliget er aftalt, at hver part skal bære deres egne omkostninger forbundet med sagen.

Derudover har jeg noteret, at dit salærforslag udgør kr. 92.800 + moms for perioden fra den 3. oktober 2019 – 30. september 2020, og at du for perioden fra den 14. juni 2017 – 3. oktober 2019 har fået udbetalt et acontosalær på kr. 97.440 + moms. Som følge heraf anmoder du om et salær for hele sagen på kr. 190.240 + moms.

Indledningsvist skal jeg gøre opmærksom på, at selv om der tidligere har været udbetalt et salær på kr. 97.440 + moms for dit arbejde i sagen for perioden fra den 14. juni 2017 – 3. oktober 2019, så skal vi på vegne af HDI nu endeligt tage stilling til dit honorar for hele sagen. I den forbindelse skal jeg for god ordens skyld gøre opmærksom på, at salær maksimalt afregnes med kr. 1.600 pr. time, jf. retshjælpsbetingelsernes pkt. 2.4.1, og at retshjælpsforsikringen ikke dækker omkostninger, der ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi det ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand, jf. retshjælpsbetingelsernes pkt. 2.4.1 a.

På vegne af HDI Forsikring kan jeg ikke godkende dit samlede salærforslag på kr. 190.240 for hele sagen. I stedet indstiller vi til et samlet salær på kr. 180.000 + moms.

Sagen kan således opgøres som følger:

Salær	kr.	180.000,00
+ moms	kr.	45.000,00
Retsafgift	kr.	31.470,00
Gebyr til ...	kr.	2.000,00
Honorar til skønsmand	kr.	45.000,00
Landinspektør	kr.	6.546,88
Tillægserklæring	kr.	15.000,00
Sagens samlede omkostninger	kr.	325.016,88
Selvrisiko på kr. 15.000	kr.	-15.000,00
Sagens samlede omkostninger fratrukket selvrisiko		310.016,88
Tidligere udbetalt for sagsomkostninger	kr.	-98.016,88
Tidligere udbetalt salær	kr.	-121.800,00
Beløb til udbetaling på jeres klientkonto	kr.	90.200,00

Ved salærfastsættelsen er der lagt vægt på, at tidsforbruget for sekretærer og andre administrative medarbejdere er indeholdt i dit honorar. Derudover er der lagt vægt på sagens art og omfang.

På baggrund af ovenstående har jeg d.d. anmodet selskabet om at overføre kr. 90.200 til din klientkonto med reg. nr. ... og kontonr. ... med reference til dit sagsnr. ...

Når du har modtaget ovenstående beløb, kan retshjælpssagen hermed anses for afsluttet."

Af mail af 30/3 2021 fra selskabets repræsentant til klagerens advokat fremgår bl.a.:

Ankenævnet for Forsikring

14.

96850

"I forbindelse med anvisningen til udbetaling umiddelbart før jul 2020, blev vi opmærksomme på, at der kunne bestå et problem i forhold til dækningsmaksimum under policen for [ejerforeningen], der for 2017 udgjorde kr. 300.000 per skade og per år, idet begge retshjælpssager – (Jeres sagsnr. ... – Vores j.nr. ...) og (Jeres sagsnr. ... – Vores j.nr. ...) – af HDI er placeret i 2017 som skadeår i forbindelse med meddelelse af dækning om retshjælp til sagerne.

Dette har ført til en (forsinket) proces med gennemgang af sagerne i forhold til vurdering af søgsmålsgrunden i såvel sag ... og sag ... og drøftelser med HDI i forlængelse heraf.

Det kan i den forbindelse konstateres, at hvis søgsmålsgrunden i begge sager sættes til 2017, som hidtil lagt til grund af HDI, så er dækningssummen for 2017 overskredet, idet der i sag ... (HDI skadenr. ...) er udbetalt i alt kr. 245.940 (hvilket beløb dog kun udgør ca. kr. 80.000, hvis byrettens omkostningsafgørelse stadfæstes i forhold til [modpart]).

I sag ... (HDI skadenr. ...) er der udbetalt i alt kr. 219.816,88, før opgørelsen af den resterende del af sagsomkostningerne med et beløb på kr. 90.200 i forbindelse med opgørelsen af sagen i vores mail af 2/12/20. Dette beløb ville i sig selv medføre at dækningsmaksimum for 2017 ville være overskredet med ca. kr. 10.000.

Da det således på det foreliggende grundlag kan konstateres, at dækningssummen på kr. 300.000 per skade og per år er overskredet, vil der ikke kunne ske yderligere udbetaling under retshjælp-forsikringen. Igen henvises der til bemærkningerne ovenfor, hvorefter der tilsammen indtil nu er udbetalt ca. kr. 466.000 i alt på de to skader.

Dette indebærer tillige, at der ikke vil være yderligere dækning for ankesagen i ...

Vi beklager den alt for sene tilbagemelding herom, hvilket skyldes vores ([advokatfirmas]) forhold, idet jeg fremhæver, at denne mail er afstemt med HDI.

Endelig bemærkes det, at salærkravet og yderligere omkostninger for behandling af sagerne må betales af [ejerforeningen], idet vi dog fortsat skal opdateres på ankesagen (...), da udfaldet af denne vil have betydning for opgørelsen af de endelige omkostninger i forsikringsåret 2017."

Af mail af 3/4 2021 fra klagerens advokat til selskabets advokat vedrørende arealsagen fremgår bl.a.:

"I forlængelse af nedennævnte kan jeg supplerende oplyse, at søgsmålsgrunden ad sagen mod ... rettelig skal være 2016, hvor bestyrelsen første gang blev gjort bekendt med, at det var ejerforeningen, som rettelig ejede udeserverings arealet foran ..., jf. bl.a. punkt 15 og punkt 9 i vedhæftede bestyrelsesreferater.

Det skete i forlængelse af en henvendelse fra kommunen til bestyrelsen i marts 2016 ifm. en påtænkt udvidelse af ...

Jeg imødeser herefter venligst jeres korrektion af mailen nedenfor samt udbetaling af det for længst forfaldne honorar.

For god ordens skyld, så har jeg nu anvendt godt 2 advokattimer på at godtgøre, at HDI's og ... tidligere retshjælpstilsagn ER meddelt med rette."

Af mail af 8/4 2021 fra selskabets repræsentant til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Med henvisning til din mail af 3. april 2021, så har vi igen indgående drøftet sagen med HDI.

Indledningsvis bemærkes det i forbindelse hermed, at tilsagnet om retshjælp i denne sag er givet på den tegnede forsikrings almindelige vilkår. Det vil sige med en begrænsning i den samlede dækningssum pr. år og pr. skade på kr. 300.000 for så vidt angår forsikringsåret 2017. Dette forventes såvel forsikringstager som forsikringstagers advokat at være fuldt ud bekendt med og at respektere. Når flere sager således placeres i (har søgsmålsgrund i) samme forsikringsår, så vil der være en risiko for, at summen for det pågældende forsikringsår overskrides. I så fald må sagsomkostninger og salær ud over dækningssummen i givet fald bæres af forsikringstager (i dette tilfælde ejerforeningen) selv.

I forbindelse med meddelelse af retshjælp til denne sag og den anden verserende sag ført for ejerforeningen, har HDI fundet, at søgsmålsgrunden måtte placeres i 2017 under hensyntagen til de i sagen foreliggende oplysninger på tidspunktet for ansøgningen om retshjælpsdækning.

I forbindelse med opgørelsen af nærværende sag, blev det klart, at dækningssummen for 2017 på kr. 300.000 var overskredet (og endda væsentligt overskredet under hensyn til den sideløbende verserende sag mod [modpart]), hvilket var baggrunden for en relativ grundig gennemgang af begge sager (som blev alt for forsinket på grund af vores forhold her på kontoret) i forsøget på at afdække, om der kunne være grundlag for at placere søgsmålsgrunden i et andet forsikringsår.

Efter en gennemgang af nærværende sag, kunne det konstateres, at det i stævningen var angivet, at korrespondance med lejerne var startet op i 2017, hvilket var baggrunden for 'placeringen' af sagen i forsikringsåret 2017. I forbindelse med gennemgang af sagen, kunne det også konstateres, at den påståede ulovlige aftale om anvendelse af ejerforeningens arealer var indgået allerede i 2011, og i stævningen var der krævet efterreguleret markedsleje tilbage til 2015. Det er i stævningen angivet, at perioden alene er blevet begrænset som følge af, at krav længere tilbage var forældet.

På dette grundlag kunne man tale for, at søgsmålsgrunden (de omstændigheder, der begrundet kravet) lige såvel kunne ligge tilbage i 2011 eller for den sags skyld i 2015, fra hvilket tidspunkt man krævede markedsleje fra. Der har ikke tidligere foreligget oplysninger i sagen, som kunne godtgøre, at søgsmålsgrunden skulle fastsættes til 2016.

Det er noteret, ud fra de nu fremsendte bestyrelsesmødereferater, at bestyrelsen øjensynlig (først) i 2016 blev klar over, at man havde råderetten over arealerne, og at der – ifølge referaterne – skulle opstartes dialog med lejerne i forbindelse hermed, hvilket så førte til den senere konflikt.

Uanset at en sådan viden, der måtte være opnået i 2016, ikke i sig selv i traditionel forstand konstituerer en søgsmålsgrund (der som udgangspunkt må anses for at ligge på tidspunktet for indgåelsen af den ulovlige aftale i 2011), så vil HDI efter omstændighederne acceptere at placere sagen i forsikringsåret 2016, hvor ejerforeningen 'opdagede' forholdene, og foretage opgørelse af sagen i overensstemmelse hermed.

Ankenævnet for Forsikring

16.

96850

Jeg vedhæfter policen for 2016, hvor dækningssummen udgjorde kr. 275.000 og med en selvrisiko på kr. 15.000. For 2016 policen gjaldt betingelser 00-003 version 1.4. Disse betingelser vedhæftes tillige, og det fremgår af pkt. 2.4.1, at salær til egen advokat opgøres til max kr. 1.450 pr. time.

På dette grundlag har vi foretaget en ny kalkulering af sagens samlede omkostninger idet fremhæves, at det i vores mail af 2. december 2020 anerkendte samlede salær for sagen på kr. 180.000 opretholdes, uanset den reducerede timetakst, der fandt anvendelse i de i 2016 gældende betingelser.

Idet sagens samlede omkostninger er opgjort til kr. 325.016,88 og dermed overstiger den maksimale forsikringssum med kr. 50.016,88, vil der ikke skulle ske fradrag af selvrisiko.

Sagen vil herefter kunne opgøres som følger:

Samlet dækningssum	kr.	275.000,00
Tidligere udbetalte sagsomkostninger	kr.	-98.016,88
Tidligere udbetalt salær	kr.	-121.800,00
I alt til udbetaling	kr.	55.183,12

På baggrund af heraf har jeg d.d. anmodet HDI om at ovenstående beløb overføres til din klientkonto med angivelse af j.nr. ... som reference hurtigst muligt.

For god ordens skyld gør jeg opmærksom på, at det yderligere anerkendte salær, der ligger ud over forsikringssummen, naturligvis vil kunne opkræves direkte hos ejerforeningen."

Af mail af 28/4 2021 fra selskabets repræsentant til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"For så vidt angår det meddelte tilsagn til ankesagen imod [modpart] med en dækningssum på kr. 325.000 (uanset at denne sag er placeret i forsikringsåret 2017), så vil dette kunne accepteres og vedstås af HDI.

Ved en stadfæstelse af byrettens dom (i forhold til [modpart]) bliver dækningsmaksimum for sagen dog forhåbentlig irrelevant."

Af police af 11/1 2016 fremgår bl.a.:

"Dækningssum

Samlet årlig dækningssum på policen udgør kr. 20.000.000

Heraf pr. forening, pr. skade og pr. år:

...

Retshjælpsforsikring:

(jf. alm. betingelser pkt.2.4)

Kr. 275.000,-

...

Ankenævnet for Forsikring

17.

96850

Selvrisiko

Retshjælpsforsikring
Kr. 15.000,-"

Af police af 9/10 2017 fremgår bl.a.:

"Dækningssum

Samlet årlig dækningssum på policen udgør kr. 20.000.000
Heraf pr. forening, pr. skade og pr. år:

...

Retshjælpsforsikring:
(jf. alm. betingelser pkt.2.4)
Kr. 300.000,-

...

Selvrisiko

Retshjælpsforsikring
Kr. 15.000,-"

Af forsikringsbetingelserne gældende for 2016 fremgår bl.a.:

"2.4.1

...

Forsikringen dækker følgende omkostninger:

a) Omkostninger til salær mv. til egen advokat, dog maks. kr. 1.450 excl. moms pr. time.

...

3.2 Forsikringstid

...

3.2.3.

Hvad angår retshjælpsforsikringen, jf. pkt. 2.4, er det en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået i forsikringstiden og at der er sket anmeldelse til forsikringsselskabet senest 6 måneder efter forsikringens ophør.

...

3.3 Dækningssum

Dækningssummen på policen udgør forsikringsselskabets maksimale forpligtelse pr. forsikringsår, for krav der er rejst mod alle de til ordningen meldte foreninger i forsikringsåret, jf. pkt. 2.1, pkt. 2.2. og pkt. 2.5 (forenings- og produktansvar, bestyrelses- og ledelsesansvar og rådgiveransvar) og for tab der vedrører forhold udvist i forsikringsåret, jf. pkt. 2.3, (underslæbsforsikring) og hvad angår omkostninger til tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået i forsikringsåret, jf. pkt. 2.4 (retshjælpsforsikring).

De på policen angivne dækningssummer pr. dækning er endvidere, som en del af den maksimale dækningssum på policen, forsikringsselskabets maksimale forpligtelse pr. dækning pr. forsikringsår."

Af forsikringsbetingelserne gældende for 2017 fremgår bl.a.:

"2.4.1

...

Forsikringen dækker følgende omkostninger:

a) Omkostninger til salær mv. til egen advokat, dog maks. kr. 1.600 excl. moms pr. time.

...

3.2 Forsikringstid

...

3.2.3.

Hvad angår retshjælpsforsikringen, jf. pkt. 2.4, er det en betingelse, at søgsmålsgrunden er opstået i forsikringstiden og at der er sket anmeldelse til forsikringsselskabet senest 6 måneder efter forsikringens ophør.

...

3.3 Dækningssum

Dækningssummen på policen udgør forsikringsselskabets maksimale forpligtelse pr. forsikringsår, for krav der er rejst mod alle de til ordningen meldte foreninger i forsikringsåret, jf. pkt. 2.1, pkt. 2.2. og pkt. 2.5 (forenings- og produktansvar, bestyrelses- og ledelsesansvar og rådgiveransvar) og for tab der vedrører forhold udvist i forsikringsåret, jf. pkt. 2.3, (underslæbsforsikring) og hvad angår omkostninger til tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået i forsikringsåret, jf. pkt. 2.4 (retshjælpsforsikring).

De på policen angivne dækningssummer pr. dækning er endvidere, som en del af den maksimale dækningssum på policen, forsikringsselskabets maksimale forpligtelse pr. dækning pr. forsikringsår."

Nævnet udtaler:

Klageren – der er en ejerforening – anmodede den 4/1 2018 selskabet om retshjælpsdækning til at føre 2 separate sager. Den ene sag vedrørte ulovlige afløbsinstallationer (mangelsagen), mens den anden sag vedrørte anvendelse af ejerforeningens fællesarealer (arealsagen).

Selskabet meddelte tilsagn om retshjælpsdækning til arealsagen henholdsvis den 17/1 2018 og den 6/2 2018 og til mangelsagen den 23/2 2018, hvorefter der blev anlagt retssager. Arelsagen blev afsluttet ved et forlig i sidste del af 2020, og mangelsagen blev afsluttet ved dom i oktober 2020, hvorefter klagerens advokat anmodede om retshjælpsdækning til ankesagen, idet modparten havde anket byrettens dom. Selskabet anerkendte retshjælpsdækning hertil den 18/11 2020.

Ankenævnet for Forsikring

19.

96850

Ved mail af 2/12 2020 opgjorde selskabets repræsentant arealsagens samlede omkostninger til kr. 325.016,88, og efter fradrag af selvrisiko og tidligere udbetalinger i sagsomkostninger og salær blev klagerens krav opgjort til 90.200 kr., hvilket beløb selskabets repræsentant ville anmode selskabet om at overføre.

Selskabets repræsentant meddelte imidlertid den 30/3 2021, at selskabet var blevet opmærksom på, at den samlede dækningssum for 2017 var overskredet, idet begge retshjælpssager var placeret i 2017, hvor den samlede dækningssum udgjorde 300.000 kr. Selskabet afviste herefter at udbetale yderligere retshjælpsdækning til arealsagen, og for så vidt angik mangelsagen afviste selskabet at udbetale dækning til ankesagen.

Den 3/4 2021 oplyste klagerens advokat, at søgsmålsgrunden i arealsagen rettelig skulle have været placeret i forsikringsåret 2016, hvilket selskabets repræsentant anerkendte den 8/4 2021. Da dækningssummen i 2016 udgjorde 275.000 kr., udbetalte selskabet yderligere kr. 55.183,12 efter fradrag af tidligere udbetalte sagsomkostninger og tidligere udbetalt salær.

Ved mail af 28/4 2021 accepterede selskabet det meddelte tilsagn til ankesagen med en dækningssum på 325.000 kr.

Klageren kræver, at selskabet anerkender, at der er retshjælpsdækning til behandling af ankesagen i Landsretten for et selvstændigt beløb på 325.000 kr. For arealsagen kræver klageren, at selskabet dækker yderligere kr. 35.016,88.

Selskabet har afvist, at der er givet et dækningstilsagn om særskilt retshjælpsdækning på 325.000 kr., for så vidt angår anken i mangelsagen. Selskabet har endvidere afvist, at klageren har krav på yderligere udbetaling i arealsagen. Selskabet har anført, at "Det forhold, at selskabet for så vidt angår begge skader i januar henholdsvis februar 2018 meddelte, at der for forsikringen gjaldt en forsikringssum på kr. 325.000 og en selvrisiko på kr. 15.000 kan således ikke anses som et bindende dækningstilsagn, som dette hævdes af ejerforeningens advokat, men at

Ankenævnet for Forsikring

20.

96850

derimod en orientering fra selskabet om de på ansøgningstidspunktet gældende forsikringssummer". Ligeledes kan klageren ikke støtte ret på mail af 2/12 2020 som værende udtryk for et tilsagn, da klageren herved vil opnå en betydelig berigelse. Selskabet har foretaget opgørelse og udbetalt den fulde forsikringssum for 2016, og allerede af denne årsag kan der ikke gives ejerforeningens advokat medhold i, at selskabet skulle være forpligtet til at foretage yderligere udbetaling på basis af forsikringssummen for 2018 på 325.000 kr. Herudover kan mail af 18/11 2020 ikke anses som et selvstændigt dækningstilsagn om en forsikringssum på 325.000 kr. til ankesagen. Et sådan påstået dækningstilsagn ville helt åbenbart være i modstrid med policen, hvor der gælder en dækningssum pr. skade pr. år og ikke pr. retsinstans.

Klageren har anført, at selskabet i 2018 meddelte retshjælpsdækning til 2 sager og begge med angivelse af et dækningsmaksimum på 325.000 kr. Ligeledes godkendte selskabet honorarindstillingerne for begge sager og meddelte retshjælp til ankesagen med 325.000 kr. Selskabet er derfor ikke berettiget til at tilbagekalde eller nedsætte retshjælpsdækningen for den afsluttede arealsag, ligesom selskabet er bundet af dets tilsagn om isoleret retshjælp til ankesagen med 325.000 kr. Klageren har endvidere anført, at der i policen ikke er et vilkår om, at maksimumdækningen gælder samlet for begge instanser, hvorfor der som udgangspunkt må gælde et nyt dækningsmaksimum til ankesagen, jf. i øvrigt aftalelovens § 38 b. Da selskabet på et tidspunkt, hvor man var opmærksom på, at der var anvendt 237.860 kr. i retshjælp, uden forbehold eller begrænsninger i øvrigt, meddelte ejerforeningen retshjælp til ankesagen for 325.000 kr., har foreningen haft en berettiget forventning om, at dette retshjælpstilsagn var gældende.

Mangelsagen

Det fremgår af selskabets mail af 23/2 2018, at "Jeg kan derfor bekræfte modtagelsen af din retshjælpsanmodning og på baggrund af fremsendte materiale godkende anmodningen. For en god ordens skyld gør jeg opmærksom på vores forsikringstagers selvrisko på kr. 15.000,00 samt maksdækningen på kr. 325.000,00".

Ankenævnet for Forsikring

21.

96850

Ved mail af 18/11 2020 opgjorde selskabets repræsentant de samlede sagsomkostninger til byretssagen til 252.860 kr. Repræsentanten anerkendte at udbetale 164.420 kr. efter fradrag af selvrisko og tidligere udbetalinger. Af mailen fremgår det blandt andet, at "For så vidt angår ankesagen skal jeg for god ordens skyld oplyse, at jeg på vegne af selskabet kan give tilsagn til denne. I den forbindelse bemærker jeg, at dækningstilsagnet er begrænset til omkostninger, der står i rimeligt forhold til sagens genstand, jf. retshjælpsbetingelsernes pkt. 2.4.1, samt at dækningssummen udgør kr. 325.000". Selskabets repræsentant anerkendte den 2/12 2020 at udbetale yderligere 8.080 kr. i sagsomkostninger til byretssagen.

Af mail af 28/4 2021 fra selskabets repræsentant til klagerens advokat fremgår det blandt andet, at "For så vidt angår det meddelte tilsagn til ankesagen imod ... med en dækningssum på kr. 325.000 (uanset at denne sag er placeret i forsikringsåret 2017), så vil dette kunne accepteres og vedstås af HDI. Ved en stadfæstelse af byrettens dom (i forhold til ...) bliver dækningsmaksimum for sagen dog forhåbentlig irrelevant".

Efter en gennemgang af sagen kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde retshjælpsdækning til behandling af ankesagen i Landsretten for et selvstændigt beløb på 325.000 kr.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at hverken selskabets mail af 18/11 2020 eller mailen af 28/4 2021 kan anses som tilsagn om, at der isoleret for ankesagen var en dækningssum på 325.000 kr. til at føre ankesagen.

Nævnet har lagt vægt på, at selskabets tilsagn skal læses i sammenhæng med aftalegrundlaget. Det fremgår af police af 9/10 2017, at der gælder en begrænsning i dækningssummen pr. skade og pr. år på 300.000 kr., ligesom det af forsikringsbetingelsernes punkt 3.3 fremgår, at "Dækningssummen på policen udgør forsikringsselskabets maksimale forpligtelse pr. forsikringsår, for krav der er rejst mod alle de til ordningen meldte foreninger i forsikringsåret", jf. 2.4 "hvad angår omkostninger til tvister, hvor søgsmålsgrunden er opstået i forsikringsåret", og at "De på

Ankenævnet for Forsikring

22.

96850

policen angivne dækningssummer pr. dækning er endvidere, som en del af den maksimale dækningssum på policen, forsikringsselskabets maksimale forpligtelse pr. dækning pr. forsikringsår".

Klagerens advokat kan derfor ikke have haft en berettiget forventning om, at der var givet et dækningstilsagn om særskilt retshjælpsdækning på 325.000 kr. for så vidt angår ankesagen.

Nævnet bemærker dog, at det ville have være hensigtsmæssigt, hvis selskabet udtrykkeligt i sine mails havde angivet, at dækningssummen på 325.000 kr. omfattede hele sagen i to instanser.

Arealsagen

Af mail af 17/1 2018 fra selskabet til klagerens forsikringsmægler fremgår det blandt andet, at "Jeg kan bekræfte modtagelse på din retshjælpsanmodning. Sagen har fået skadenummeret ... For en god ordens skyld gør jeg opmærksom på vores forsikringstagers selvrisko på kr. 15.000 samt maksdækningen på kr. 325.000. Jeg holdes gerne løbende orienteret i sagen". Ved mail af samme dato bekræftede selskabet resthjelpsdækning.

Ved mail af 6/2 2018 anerkendte selskabet endvidere retshjelpsdækning over for klagerens advokat. Af mailen fremgår det blandt andet, at "HDI har anerkendt retshjelpsdækning i den pågældende sag, og du bedes holde mig opdateret undervejs i forløbet".

Af mail af 2/12 2020 fra selskabets repræsentant til klagerens advokat fremgår det blandt andet, at sagens samlede omkostninger er opgjort til kr. 325.016,88, og efter fradrag af selvrisko og tidligere udbetalt i sagsomkostninger og salær er klagerens krav opgjort til 90.200 kr., hvilket beløb selskabets repræsentant ville anmode selskabet om at overføre.

Efter en gennemgang af sagen kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at udbetale yderligere kr. 35.016,88 i retshjelpsdækning.

Ankenævnet for Forsikring

23.

96850

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabets mail af 17/1 2018 ikke kan anses som et tilsagn om, at den for 2018 gældende forsikringssum på 325.000 kr. skulle være gældende for sagen.

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens advokat ved mail af 3/4 2021 gjorde gældende, at søgsmålsgrunden rettelig skulle have været 2016, hvilket selskabet accepterede og opgjorde dækningen på baggrund af den for 2016 gældende dækningssum på 275.000 kr., jf. police af 11/1 2016. Nævnet finder på den baggrund, at klageren, der var vidende om, at søgsmålsgrunden var opstået forud for 2017, ikke kunne have en berettiget forventning om, at selskabet havde benyttet de rigtige summer i mailen af 2/12 2020, hvor selskabets repræsentant accepterede at udbetale yderligere 90.200 kr. i retshjælpsdækning, og hvor sagens omkostninger ikke var opgjort med udgangspunkt i den for 2016 gældende dækningssum.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen